

СУТНІСТЬ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТІ

Доротюк Ольга Геннадіївна,
науковий співробітник
відділу профільного навчання
Інституту педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Вступ./Introduction. Завдання сучасної освіти – формування навиків, пов’язаних з умінням ініціативно розв’язуючи ключові задачі, що виникають в професійній діяльності і самостійно адаптуватись до змінних умов трудової діяльності. В цьому сутність компетентнісного підходу.

Мета роботи./Aim. Формулювання базових завдань компетентності у соціології, психології і педагогіці. Обґрунтування компетентнісно-орієнтованого навчання, як новоутворення особистості в процесі розвитку, визначаються функції і результати компетентнісної освіти.

Матеріали та методи./Materials and methods. Вперше термін «компетентність» з’явився в соціології і розглядався, як сукупність якостей, властивих авторитетному спеціалісту [1], і характеризував професіоналізм.

В когнітивній психології компетентність розглядається, як фактор оцінки особистості, її самопочуття, її самооцінку і поведінку.

В організаційній психології компетентність визначається, як такі компоненти особистості, що забезпечують уміння успішно вирішувати основні завдання для успіху організації.

Таким чином, можна зрозуміти, що компетентність «взагалі» не існує, вона можлива у певній області. Компетентність – це важливе новоутворення особистості, яке виникає в процесі оволодіння професійною діяльністю. Бути компетентним – значить вміти мобілізувати свої знання, вміння та досвід у конкретній ситуації.

Компетентність в освіті досліджується дослідниками - педагогами. В результаті таких досліджень було виявлено: оволодіння компетенціями

залежить від досвіду та діяльності учня, а професійна компетентність педагога є базою педагогічної культури. Завдання вчителя це включити в свою роботу не тільки когнітивну і операційно – технологічну складову, а й емоційну, етичну, соціальну і поведінкову.[2]

Компетентнісний підхід в освіті – це підхід, який повинен зосередити увагу на результаті освіти, як здатності людини діяти в різних проблемних ситуаціях.

Джон Равен визначає результат компетентісно орієнтованого навчання, формуванням у учнів наступних якостей: здатності працювати самостійно, здатності брати на себе відповідальність, здатності проявляти ініціативу, помічати проблеми і шукати шляхи їх вирішення, уміння аналізувати нові ситуації і застосовувати ті знання, що отримані раніше для такого аналізу, здатності отримувати нові знання з власної ініціативи, приймати рішення на основі здорового глузду.[3]

Висновки./Conclusions. Для визначення сформованості компетентності розроблено п'ять рівнів оволодіння компетенціями в залежності від складності завдань. Важливо ввести ці рівні в педагогічну практику для визначення критеріїв ключових і професійних компетентностей, а також додержуватись фундаментальних цілей освіти, сформульованих в документах ЮНЕСКО: навчити вчитись, навчити заробляти, навчити жити і навчити жити у суспільстві. Сутність компетентісно орієнтованої освіти знаходиться у сфері описаних вище цілей освіти.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Байденко В.И. Болонский процесс: курс лекций. –М., –2004, –207с.
2. Зеер Э.Ф. Компетентностный подход к образованию. //Образование и наука. –2005. –№3 (33).
3. Равен Д. Компетентность в современном обществе. –М., –2002.